

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 26.09.2018 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi po rozpoznaniu sprawy X U 608/18 z wniosku R. P. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł. o świadczenie rehabilitacyjne, w związku z odwołaniem od decyzji organu rentowego z 21.06.2018 r., znak sprawy (...), zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił, iż uprawnienie R. P. do emerytury wojskowej, nie pozbawia go prawa do świadczenia rehabilitacyjnego, pozostawiając ustalenie prawa do świadczenia rehabilitacyjnego i jego wysokości, do rozstrzygnięcia i wydania decyzji Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł..

Przedmiotowe rozstrzygnięcie zapadło w następującym stanie faktycznym:

R. P. jest zatrudniony od 1.08.2008 r. w (...) w W. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku lekarza orzecznika i z tego tytułu podlega ubezpieczeniom społecznym, w tym ubezpieczeniu chorobowemu.

Wnioskodawca pozostawał niezdolny do pracy od 23.02.2018 r. i pobierał z tego tytułu zasiłek chorobowy. W dniu 6 czerwca 2018 roku złożył wniosek o świadczenie rehabilitacyjne.

R. P. ma ustalone prawo do emerytury wojskowej od 1.12.2017 r. znak: (...), wypłacane przez Wojskowe Biuro Emerytalne.

Powyższy stan faktyczny, Sąd Rejonowy ustalił, w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w postaci powołanych dokumentów, których prawdziwości strony nie kwestionowały. Stan faktyczny w sprawie był bezsporny, a spór sprowadzał się jedynie do kwestii prawnych.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Rejonowy uznał, że odwołanie podlega uwzględnieniu.

Sąd I instancji wskazał, że zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1368) zwanej dalej ustawą zasiłkową, zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Zasiłek chorobowy przysługuje przez okres trwania niezdolności do pracy z powodu choroby lub niemożności wykonywania pracy z przyczyn określonych w art. 6 ust. 2 - nie dłużej jednak niż przez 182 dni, a jeżeli niezdolność do pracy została spowodowana gruźlicą lub występuje w trakcie ciąży - nie dłużej niż przez 270 dni (art. 8 ustawy zasiłkowej).

Sąd Rejonowy wyjaśnił, że zgodnie z art. 18 ust. 1 i ust. 2 ustawy zasiłkowej, świadczenie rehabilitacyjne przysługuje ubezpieczonemu, który po wyczerpaniu zasiłku chorobowego jest nadal niezdolny do pracy, a dalsze leczenie lub rehabilitacja lecznicza rokuje odzyskanie zdolności do pracy. Świadczenie rehabilitacyjne przysługuje przez okres niezbędny do przywrócenia zdolności do pracy, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy.

Sąd I instancji dodał, że zgodnie z art. 18 ust. 7 ustawy zasiłkowej, świadczenie rehabilitacyjne nie przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego oraz do urlopu dla poratowania zdrowia, udzielonego na podstawie odrębnych przepisów.

Sąd Rejonowy stwierdził, że przedmiotem sporu było ustalenie, czy R. P. posiada prawo do świadczenia rehabilitacyjnego w sytuacji, kiedy ma ustalone od 1.12.2017 r. prawo do emerytury wojskowej wypłacanej przez Wojskowe Biuro Emerytalne.

W ocenie Sądu I instancji, prawo do emerytury wojskowej nie wyłącza prawa do świadczenia rehabilitacyjnego. Osoba uprawniona do emerytury wojskowej, która po wyczerpaniu zasiłku chorobowego jest nadal niezdolna do pracy, a dalsze leczenie lub rehabilitacja lecznicza rokuje odzyskanie zdolności do pracy, ma prawo do świadczenia

rehabilitacyjnego. Sąd Rejonowy zaznaczył, że miał na uwadze istnienie przesłanek negatywnych wyszczególnionych w art. 18 ust. 7 ustawy zasiłkowej, który wskazuje, że świadczenie rehabilitacyjne nie przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego oraz urlopu dla poratowania zdrowia udzielonego na podstawie odrębnych przepisów. Sąd I instancji wyjaśnił, że przepisy te należy odczytywać z uwzględnieniem art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383) oraz art. 2a ust. 1 i ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778) w zw. z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2017 r., poz. 1368).

Zdaniem Sądu Rejonowego, pomimo zatem, iż podstawą rozstrzygnięcia jest przepis art. 18 ust. 1 i ust. 7 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, to znaczenie zasadnicze ma wykładnia prawa materialnego. Sąd I instancji wyjaśnił, że pominięto tu dotychczasowe orzecznictwo Sądu Najwyższego na tle podobnych sporów, które wskazuje, że pobieranie policyjnej renty inwalidzkiej na podstawie ustawy z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy policji (...) nie wyłącza prawa ubezpieczonego do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego oraz prawa do świadczenia rehabilitacyjnego (por. wyrok SN z dnia 18 stycznia 2012 r., II UK 168/11, OSNP 2012 nr 23-24, poz. 297). W kolejnym wyroku rozstrzygnięto, że pobieranie emerytury wojskowej przyznanej na podstawie ustawy z 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin nie stanowi okoliczności wyłączającej prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia (por. wyrok SN z dnia 18 lutego 2013 r., II UK 196/12, OSNP 2013 nr 23-24, poz. 287). Prawo do świadczenia rehabilitacyjnego wyłączone jest tylko w tych okolicznościach, które wyczerpująco i wyraźnie określone zostały w art. 18 ust. 7 ustawy zasiłkowej z 25 czerwca 1999 r. Nie wymieniono w nim policyjnej renty inwalidzkiej przyznawanej funkcjonariuszom z funduszy publicznych, więc pobieranie tego świadczenia nie uzasadnia odmowy prawa do świadczenia rehabilitacyjnego (por. wyrok SN z dnia 19 lutego 2014 r., I UK 368/13, LEX nr 1458625).

Według Sądu I instancji, z uwagi na konieczność ścisłej wykładni przepisów o charakterze ubezpieczeniowym, na aprobatę zasługuje stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie o sygn. akt II UK 145/14, że zwrot "emerytury" w ustawie zasiłkowej nie obejmuje emerytury wojskowej. Na tak szerokie ujęcie nie pozwala wykładnia literalna i systemowa. Prima facie może się wydawać, zwłaszcza, że ustawy są równorzędnym źródłem prawa, iż słowo "emerytury" obejmuje wszelkie emerytury. Jednocześnie Sąd Rejonowy zaakcentował, że mamy odrębność regulacji w systemie zabezpieczenia społecznego, czyli system powszechny (składkowy) i system zaopatrzeniowy (emerytur wojskowych i emerytur funkcjonariuszy). Inne są przesłanki oraz zróżnicowanie prawa do świadczeń w systemie powszechnym i wojskowym. Emeryt wojskowy może być ubezpieczony z tytułu zatrudnienia w systemie powszechnym. Korzysta z ubezpieczenia chorobowego, wobec czego pozbawienie go ochrony ubezpieczeniowej w postaci zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego musi być wyraźne. Na tak jednoznaczne stwierdzenie nie pozwala wykładnia art. 18 ust. 7 ustawy zasiłkowej, gdyż użyte w nim pojęcie emerytury nie uwzględnia emerytury z systemu zaopatrzeniowego. Wynika to z zakresu systemu ubezpieczeń społecznych, do których należy między innymi ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenie chorobowe (art. 1 pkt 1 i 3 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych). (...) emerytalne w tym rozumieniu to tylko emerytury w systemie powszechnym. Potwierdza to regulacja z art. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS. Wyraźnie wyodrębnia obok systemu powszechnego emerytury żołnierzy zawodowych i emerytury funkcjonariuszy. Skoro te ostatnie nie są objęte regulacją powszechną, to również słowo "emerytura" w regulacji należącej do systemu powszechnego, czyli w art. 18 ust. 7 ustawy zasiłkowej nie może obejmować emerytury wojskowej (por. wyrok SN z 26.03.2015 r., II UK 145/14, LEX nr 1678076).

Zdaniem Sądu Rejonowego, przedmiotowa odrębność regulacji skutkuje tym, że świadczenia istniejące w ich ramach nie mogą być traktowane jako świadczenia tożsame. Identyfikacja tych świadczeń jest wykluczona, co dostrzegł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 stycznia 2012 r., II UK 168/11, wyraźnie odróżniając rentę z tytułu niezdolności do pracy przyznawaną na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od policyjnej

renty inwalidzkiej. W orzeczeniu tym, Sąd Najwyższy wskazał w szczególności na odmienne przesłanki i źródło finansowania świadczenia zaopatrzeniowego przyznawanego na podstawie art. 19 w związku z art. 20 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67 z późn. zm.). Te same argumenty można przytoczyć dla odróżnienia emerytury z funduszu emerytalnego i świadczeń z ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych. Wykluczone jest więc już na tej tylko podstawie rozumienie określenia "emerytura" w każdej ustawie ubezpieczeniowej jako mieszczącego w sobie również pojęcie emerytury wojskowej (por. glosa T. Piwowarskiego do wyroku SN z dnia 18 stycznia 2012 r., II UK 168/11; glosa M. Zając-Rzosińskiej do wyroku SN z dnia 26 marca 2015 r., II UK 145/14).

W konkluzji, Sąd Rejonowy, wskazał, że w pełni podziela zapatrywanie judykatury i nauki prawa ubezpieczeń społecznych, że emerytura wojskowa nie wyłącza prawa do świadczenia rehabilitacyjnego, na podstawie art. 18 ust. 7 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

W efekcie, Sąd Rejonowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił, iż uprawnienie R. P. do emerytury wojskowej nie pozbawia go prawa do świadczenia rehabilitacyjnego, pozostawiając ustalenie prawa do świadczenia rehabilitacyjnego i jego wysokości do rozstrzygnięcia i wydania decyzji, Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł..

Od powyższego wyroku, apelację wywiódł organ rentowy, zaskarżając go w całości i zarzucając naruszenie prawa materialnego tj. art. 18 ust. 7 ustawy z 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1368) poprzez ustalenie, że uprawnienie do emerytury wojskowej, nie pozbawia ubezpieczonego prawa do świadczenia rehabilitacyjnego.

W konkluzji do tak sformułowanego zarzutu apelacyjnego, skarżący wniósł o zmianę wyroku i oddalenie odwołania od decyzji z 21.06.2018 r.

W odpowiedzi na apelację ubezpieczony, będąc reprezentowanym przez radcę prawnego, wniósł o jej oddalenie w całości oraz o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz, zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, według norm przepisanych.

Na rozprawie apelacyjnej w dn. 14. (...) – bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku w n/n sprawie – pełnomocnik ZUS poparł apelację, a pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o jej oddalenie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego i, wyprowadzone na ich podstawie, wnioski oraz ocenę prawną. Nie zachodzi, w tej sytuacji, potrzeba szczegółowego ich powtarzania (**zob. wyrok SN z 12.01.1999r., I PKN 21/98, OSNAP 2000/4/143**).

W istocie spór, w niniejszej sprawie, sprowadza się do wykładni przepisu prawa materialnego, to jest art.18 ust. 7 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia chorobowego i macierzyństwa (Dz.U. z 2017 r., poz. 1368 ze zm.), którego naruszenia upatruje apelant.

Zdaniem Sądu odwoławczego, Sąd Rejonowy, opierając się na ugruntowanych poglądach orzecznictwa, prawidłowo przyjął, że świadczenie pobierane przez odwołującego, to jest emerytura wojskowa nie mieści się w katalogu świadczeń, których otrzymywanie wyłącza prawo do świadczenia rehabilitacyjnego. Sąd II instancji, w całości, podziela, wyrażone w uzasadnieniu Sądu I instancji, stanowisko, że emerytura wojskowa, analogicznie jak emerytura policyjna, jest

wypłacana z odrębnego systemu zabezpieczenia społecznego, bo z systemu zaopatrzeniowego i jest ona inną emeryturą niż emerytura przysługująca z systemu powszechnego, wobec czego, wbrew wywodom organu rentowego, nie jest objęta omawianym przepisem.

Zdaniem Sądu II instancji, nie zasługuje na aprobatę argumentacja apelującego, który zarzuca, że użyte w art. 18, ust. 7 słowo "emerytury" obejmuje wszelkie emerytury. Na tak szerokie ujęcie nie pozwala wykładnia literalna i systemowa, co prawidłowo dostrzegł Sąd I instancji. Jak bowiem trafnie zwrócił uwagę Sąd Rejonowy w pisemnych motywach swojego rozstrzygnięcia, istnieje odrębność regulacji w systemie zabezpieczenia społecznego, czyli system powszechny (składkowy) i system zaopatrzeniowy (emerytur wojskowych i emerytur funkcjonariuszy), słusznie także akcentując, że inne są przesłanki oraz zróżnicowanie prawa do świadczeń w systemie powszechnym i zaopatrzeniowym. Prawidłowo Sąd I instancji wywodził, że emeryt wojskowy może być ubezpieczony z tytułu zatrudnienia w systemie powszechnym, słusznie wskazując, że korzysta z ubezpieczenia chorobowego, wobec czego odjęcie mu ochrony w postaci zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego, dlatego że ma emeryturę wojskową musiałoby mieć być wyraźne podstawy prawne. Na tak jednoznaczne stwierdzenie nie pozwala wykładnia art. 18 ust. 7 ustawy zasiłkowej, gdyż użyte w nim pojęcie - emerytury - nie uwzględnia emerytury z systemu zaopatrzeniowego. Wynika to z zakresu systemu ubezpieczeń społecznych, do których należy, między innymi, ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenie chorobowe (art. 1 pkt 1 i 3 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych). Świadczenie emerytalne w tym rozumieniu to tylko emerytury w systemie powszechnym. Potwierdza to regulacja z art. 2 ustawy emerytalnej z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS. Wyraźnie wyodrębnia obok systemu powszechnego emerytury żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy. Słusznie zatem Sąd I instancji stwierdził, że skoro te ostatnie nie są objęte regulacją powszechną, to również słowo "emerytura" w regulacji należącej do systemu powszechnego, czyli w art. 18 ust. 7 ustawy zasiłkowej nie może obejmować emerytury wojskowej (zob. wyrok SN z 26.03.2014r., II UK 145/14, LEX nr 1678076). Sąd Okręgowy w całości aprobuje powyższe stanowisko traktując je jako własne.

Reasumując, Sąd II instancji uznał, że zarzuty apelującego nie znajdują potwierdzenia i ubezpieczony ma prawo do świadczenia rehabilitacyjnego.

W konsekwencji Sąd odwoławczy, na podstawie art. 385 k.p.c., orzekł, jak w sentencji wyroku.

A.P.

Agnieszka Domańska-Jakubowska B. A. P.